

Du kan läsa om torkning av sågat virke från sågverk här: [Torkning och lagring](#)

## Torkning av trä för slöjd

Torkning av trä för slöjd ämnar till att beskriva en metod för hur man kan torka icke sågat virke. Det kan röra sig om rundträ dvs. oklyvet trä eller klyvet trä.

### Behöver man torka?

Du har hittat en fin bit björk eller annat träslag ute i skogen som du planerar slöjda i. Visst kan man slöjda snabbast och mest effektivt i färskt trä men ibland kan man vilja slöjda i torrt trä också. Nackdelen med att slöjda i färskt trä är att ens slöjdande måste ske i flera steg. Först grovtäljer man sedan får det torka för att sedan i slutet fintälja. Många träslag gulnas svagt i vått tillstånd. T.ex. våt björk som får torka tenderar att gulna medan täljd torr björk är mera vit. Vått trä blir även lätt "luddigt" och är svårt att få helt slätt, fibrerna reser sig gärna. Genom att direkt börja slöjda i torrt trä så behöver man inte ta en paus och låta biten torka innan fintäljningen. Så hur kan man torka slöjdämnet snabbt, enkelt och säkert?

### Hur?

En sådan metod är att först avlägsna all bark och sedan låta träet ligga inne och torka några timmar beroende på hur blött det är sedan försegla ändträet med lim och ca 1-2 cm upp efter stammen. På så vis kan man torka de flesta träslag inomhus utan sprickor. Inget behov av att först torka ute etc! Denna metod fungerar även under savtiden vilket är den mest extrema tiden för trädets fuktighet. Metoden fungerar på icke klyvt trä också. På bilden till höger syns en bit björk som fått torka i lägenhet direkt efter att den blev plockad från skogen. Notera att limkanten syns och hela ändträets yta är limmad med trälim. Inte en enda liten spricka.



### Varför spricker trä?

Som ni säkert redan vet torkar ändträet mycket snabbare än övrigt trä. Målet med torkningen är att hela träbiten ska torka lika snabbt för att minimera risken för sprickor. Sprickor uppkommer när olika delar av samma träbit torkar olika vilket resulterar i att träfibrerna krymper olika mycket vilket drar isär träet med en spricka som följd. Olika träslag har olika lätt att spricka vid torkning. Något av det mest sprickbenägna träslagen man kan stöta på i Sverige är syren.

### Utnyttja olika fuktighet i trädbitar vid slöjd

Att trä krymper vid torkning är som allting annat både en för- och nackdel beroende på hur man ser på det. Krympburkar utnyttjar det till sin fördel. Där har man förenklat en torr botten som kläms fast genom att sidorna torkar och krymper. Ett annat exempel är pluggar som man vill ska sitta tajt därför bör de vara så torra det bara går, man kan ha en drös pluggar ovanför spisen eller elementet för att alltid ha tillgång till rejält torra pluggar. En kruttorr plugg innebär att pluggen ej kommer att bli mindre utan endast större vid förändrad fuktighet. Det man sätter pluggen i kan dock gärna vara lite fuktigt men ej för mycket då det riskerar att spräcka fogen.